

Prædiken af Morten Munch
11. s. e. trinitatis / 31. august 2014
Tekst: Luk 7,36-50

EN NY DUFT AF LIV

Kærligheden der blev væk - for farisæeren

Vi møder tre hovedpersoner, hvoraf de to taler, den tredje er tavs, kvinden. Hun har ikke noget at skulle have sagt. Hun stod ikke på nogen VIP-liste til middagen. Og dog er det hende, der prædiker for os i dag gennem sin handling.

Farisæeren Simon syntes ikke, det var en prædiken, der var værd at høre på. Tværtimod.

”Hun er skamløs. Hvad ligner det at komme her og forstyrre og stille sig affekteret og tudende an”. Sådan tænker farisæeren, fordi han ikke kender kærligheden.

I hans fromhed og bestræbelse på renhed – hvilket var et af farisæerbevægelsens hovedanliggender – var kærligheden blevet væk.

Ting, der begynder rigtigt og med de bedste intentioner, kan ende et helt andet sted end det tilsigtede. Farisæerbevægelsen var en reformbevægelse. Det mærkelige er, at reformbevægelser har det med at blive den stærkeste modstander af den næste reform, fordi den hurtigt stivner i sin egen reform.

Det er en proces, man har beskrevet som Man – Movement – Machine – Monument. Den ihærdige pioner bliver til en bevægelse, der bliver til en maskine, der bliver til et monument.

Vi behøver ikke kigge os langt omkring for at finde eksempler.

I 2017 skal vi fejre 500-året for reformations-teserne, der blev sat på kirkedøren i Wittenberg i 1517 af en passioneret og visionær munk.

Men der gik ikke lang tid før passionen blev bundet op i et vildnis af stivnede læresætninger og dogmer, da ortodoksien var på sit højeste.

Traditioner er vigtige, men de skal være levende og de skal give os adgang til evangeliet i dets oprindelige saftfulde, kraftfulde form. Evangeliet er som gærende vin, der forudsætter bevægelighed.

For det handler om liv, om mennesker, om kærlighed og forandring – ikke en hvilken som helst forandring, ikke forandring for forandringens skyld, men den der bæres frem af Gudsriget - med det mål, at Guds vilje sker på jorden som i himlen.

Skal Guds vilje ske på jorden som i himlen, er der meget, der skal forandres. Og det begynder i den enkelte.

Kærligheden der blev fundet - af kvinden

Frit gengivet siger Jesus til farisæeren Simon: Hvis du vil være en del af Guds reformarbejde, skal du begynde et andet sted. Begynd med at lære af den kvinde, du foragter. Se hendes kærlighed, hendes hengivenhed, hendes lidenskab.

Og så foretager Jesus en uventet kobling. Hun elsker meget, fordi hun har fået meget tilgivet. Og indirekte siges det til Simon: Din manglende kærlighed skyldes, at du kun har fået lidt tilgivet – eller ikke ser dit behov for tilgivelse og derfor føler dig hævet over denne kvinde.

Ordene må ikke misbruges til at legitimere en usund jagt efter at se sig selv som den største synder – og jo stærkere man kan formulere et sådant selvbillede, des mere status får man i religiøse cirkler.

Det handler om en prostitueret kvinde, der er brudt ned til ingenting i sit liv, på grund af en livsstil, der kan være selvvalgt eller påtvunget af omstændighederne – og som oplever i sit møde med Jesus at blive rejst op som menneske – som en der har tabt sit liv, og pludselig får det tilbage.

Ud af hendes brudthed og dybe erfaring af Guds tilgivende og helbredende nåde flyder en ny tilgang til livet, til Gud, til mennesker – en ny ydmyghed, en ny glæde, en ny frihed, en ny kapacitet til at elske andre ud af den kærlighed, hun selv har mødt.

Simon, ser du denne kvinde, hører du hendes handlingers prædiken?

Hvad prædiker dine handlinger om? Du sørgede ikke for et indledende fodbad (som hørte til godt værtskab, eftersom man lå til bords med fødderne oppe på briksen). Du gav mig intet velkomstkys. Du spenderede ingen salve på din gæst. Jeg ser ingen medfølelse i dine øjne over smerten i denne kvindes liv, ingen glædestårer over det Gudsrige, der er kommet nær, og som oprejser tabt liv.

Simons reservation

Jesus vidste godt, at Simon havde været modig ved bare at invitere ham, eftersom farisæerne anså Jesus som en trussel mod det, de forsøgte at bygge op. En anden farisæer (Nikodemus) kom til Jesus om natten, vel af samme grund: for ikke at blive associeret med ham og mistænkeliggjort blandt sine egne. Men den risiko er Simon villig til at tage.

Alligevel må Jesus sige til ham: Det jeg har at give, kan du ikke få på reserveret afstand. Det kan ikke fås gennem teologiske diskussioner, gennem en akademisk relation.

Gudsriget kan ikke tages imod uden den brudthed, hvorved man ser sit behov for et helt nyt liv. Det kan ikke tages imod uden at give sig hen i en personlig relation til Guds Søn.

Her leder kvinden vej, fordi hun ikke vil nøjes med Jesu vejledning, men vil tage imod ham som Vejen selv.

Hun kommer med hele sin person, uden reservation, med tanke, vilje og følelser. Hun viser ikke affekt for at lave en scene, men fordi hun ikke kan lade være.

Kvindens hengivelse

Det var hendes hensigt at salve Jesu fødder med en velduftende salve som en kærlighedsgestus. Derfor tager hun afsted med en alabastkrukke med salve. Det kan ikke vente, selv om tiden og stedet er upassende for en kvinde af hendes slags.

Men det går ikke helt, som hun havde planlagt. Hun kan ikke holde tårerne tilbage.

Måske har Jesus ikke set hende, før han mærker tårerne på sine fødder (man lå med fødderne i skrå retning væk fra bordet; hun har stået bag ham). Spontant løsner hun håret, så hun kan tørre hans fødder. Det var heller ikke en del af planen.

At løsne håret hørte privatsfæren til. Det er at gøre sig sårbar, åbne op og give sig hen.

Derefter gør hun det, hun er kommet for. Hun salver Jesu fødder med salve fra alabastkrukken.

Sådanne krukker kunne fås i mini-størrelse som en lille flaskebeholder, man kunne bære om halsen. Beholderen havde en lang tynd flaskehals, så parmueduften lige akkurat kunne trænge ud i små mængder, mens man havde den på sig. Skulle man have mere ud på én gang, måtte man knække halsen på krukken - og det kan man selvfølgelig kun gøre én gang.

Duften om kvindens hals var med til at gøre hende tiltrækkende; det var en del af hendes levebrød. Ved at bryde flasken giver hun alt til mesteren, sin fremtid, sig selv.

I sin selvhengivelse glemmer kvinden sig selv, og glemmer derfor også al skam og omgivelsernes forargelse.

At elske meget er netop selvforglemmelse. Hun fortages i sin frelser, og hun bliver til på ny. "Din tro har frelst dig. Gå bort med fred". Eller som der egentlig står i den græske tekst: Gå ind i fred.

Noget nyt er indtruffet: Syndernes forladelse er blevet hendes livsrum. Porten er åbnet til freden og friheden i Guds nåde. Og herfra sætter livet nye frugter.

Ombyttede roller

I beretningerne om Jesus går det sjældent efter menneskers rollehæfte. Heller ikke i dagens tekst. Jesus bytter rollerne om, som han så tit gør.

Alle ved måltidet ville tænke, at den urene kvinden skulle stå i lære hos den renhedssøgende og rettroende farisæer. Men i Jesu optik er det lige modsat: farisæeren, der har brug for at stå i lære hos kvinden.

Jesus gør hende til rollemodel for at tage imod Guds rige. Hendes brudthed er ingen hindring, ligesom den fortabte søns fortabthed heller ikke var nogen hindring for at tage imod Faderens kærlighed.

Kvinden har ikke Simons teologiske indsigt eller hans disciplinerede åndelige praksis. Men det er heller ikke det, Jesus ser efter. Han ser efter hjertet. Og med hjertets øjne så hun mere end Simon gjorde.

Han fik det, han kom efter: Et seminar, en diskussion, en kulturel oplevelse.

Hun fik meget mere, end det hun kom efter: Sammen med tilgivelse og fred fik hun en ny evne til at elske, en ny frihed og en ny fremtid.

Det stiller spørgsmålet til os om, hvad vi kommer efter – og hvilke øjne, vi ser med. Hører vi hendes tavse handling prædike for os om livet i Guds rige?

Amen.